

РІВНЕНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ГУМАНІТАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТФакультет математики та інформатикиКафедра інформатики та прикладної математики

«До захисту допущено»

Завідувач кафедри

_____ Батишкіна Ю.В.

« ____ » _____ 20 ____ р.

Дипломний проект (робота)ступеня **«Магістр»**з спеціальності 113 – Прикладна математика

на тему: Розробка комплексу програм для захисту програмного забезпечення на основі web-ліцензування

Виконав: студент 2 курсу, групи М-ПМ-21

_____ Беліч Андрій Олександрович _____

Керівник: к.т.н., доц. Сінчук А. М. _____Консультант: к.т.н., доц. Кот В.В. _____Рецензент: к.т.н., доц. Назарук М.В. _____к.т.н., доц. Бабич С.М. _____

Засвідчую, що у цьому дипломному проекті немає запозичених матеріалів з праць інших авторів без відповідних посилань.

Студент _____

Рівне – 2020 року

Зміст

СПИСОК УМОВНИХ ТЕРМІНІВ ТА ПОЗНАЧЕНЬ.....	3
ВСТУП.....	4
Розділ 1. АНАЛІЗ ВХІДНИХ ДАНИХ ТА РОЗРОБКА ТЕХНІЧНОГО ЗАВДАННЯ	6
1.1. Будова PE-файлів	6
1.2. Способи реалізації захисних систем.....	14
1.3. Постановка технічного завдання	18
Розділ 2. РЕАЛІЗАЦІЯ ТЕХНІЧНОГО ЗАВДАННЯ.....	19
2.1. Клієнтська частина	19
2.2. Серверна частина	34
Розділ 3. ТЕСТУВАННЯ НА СТІЙКІСТЬ	37
3.1. Тестування програмного комплексу на стійкість	37
ВИСНОВКИ.....	39
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ.....	40
ДОДАТОК А.....	41
ДОДАТОК Б.....	45
ДОДАТОК В.....	54

СПИСОК УМОВНИХ ТЕРМІНІВ ТА ПОЗНАЧЕНЬ

x86 – процесорна архітектура розроблена компанією Intel, зазвичай мається на увазі все, що новіше чим i386 вітки IA-32.

x86_64 (x64) – 64-бітна архітектура основана на 32-бітній x86 і сумісна з нею, розроблялась компанією Advanced Micro Devices як альтернатива Intel Itanium, в якій була відсутня зворотня сумісність.

PIE (position independent code) – загальна назва коду що може виконуватись незалежно від розміщення в пам'яті, також використовується для коду зібраного з механізмами релокації (або аналогів).

Структура – композитний тип даних за допомогою якого описується структура пам'яті

SQL – мова структурованих запитів, що використовується для взаємодії з базами даних.

SQLITE – компактна вбудована СУБД з відкритим кодом.

PE (Portable Executable) – формат виконуваних файлів, об'єктного коду, динамічних бібліотек, що використовується в 32- та 64-розрядних версіях операційної системи Windows.

ВСТУП

Актуальність теми. Технічна сфера розробки програмного забезпечення (в подальшому - ПЗ) з кожним роком збільшує грошовий обіг. Вже більше 30 років використовують різного роду ПЗ для рішення багатьох банальних задач: від розробки календаря до комп'ютерних ігор. Ці, та багато інших розробок, стали основною частиною заробітку та дозвілля. Разом з цим, збільшилась і вартість розробки програмних продуктів, а, відповідно, розробникам потрібні інструменти для захисту при розповсюдженні ПЗ.

Для цієї задачі є декілька шляхів вирішення. Найзручніший метод, зі сторони розробника, – програмний комплекс що підтримується іншою командою та не впливає на основний робочий процес. Такий програмний комплекс дозволяє не витратити ресурси на розробку надійної захисної системи.

Основною невирішеною проблемою подібних програмних комплексів – їх ціна та складність у використанні для розробників, а саме, при необхідності домогтись високого рівня захисту.

Збитки від піратства з кожним роком ростуть, наприклад, у 2019 році вони перевищували 9.1 мільярдів тільки у США [13], дані за 2020 на жаль не публікуються, але за прогнозами аналітиків в середньому сума зростає на 15% за рік. Основною причиною являється складність розробки, або ж доступ до надійних захисних систем.

Об'єкт. Технологічний процес розробки комплексу програм для захисту програмного забезпечення.

Предмет. Розроблений програмний комплекс дозволяє розробникам програмного забезпечення, з прикладанням мінімальних зусиль, використовувати систему ліцензування та управляти ліцензіями на програмне забезпечення.

Метою роботи є: створення комплексу програм, що буде надавати систему (інструменти) ліцензування для розробників в максимально простій формі під ПЗ що розробляється на операційній системі сімейства Windows.

Практична цінність. Розроблений комплекс програмного забезпечення може бути використаний при подальших дослідженнях, а також може знайти своє застосування у сфері розробки ПЗ в якості захисних інструментів.

Завдання дослідження:

- зібрати, дослідити та проаналізувати теоретичну матеріали по темі дипломного проєкту, в особливості розглянути будову PE файлів;
- розглянути можливості реалізації захисних систем;
- дослідити існуючі рішення та, на основі цього, побудувати технічне завдання дипломного проєкту;
- реалізувати роботу розробленого комплексу програмного забезпечення.

Апробація результатів дослідження:

- Звітна науково-практична конференція професорсько-викладацького складу Рівненського державного гуманітарного університету, яка відбулася 14-15 травня 2020 року року. Рівне.
- IV Всеукраїнська науково-практична конференція здобувачів вищої освіти та молодих науковців «Прикладні аспекти інформаційного забезпечення та обґрунтування технічних і управлінських рішень» у Рівненському державному гуманітарному університеті, яка відбулася 20 травня 2020 року. Рівне.

(Додаток

А).

Розділ 1.

АНАЛІЗ ВХІДНИХ ДАНИХ ТА РОЗРОБКА ТЕХНІЧНОГО ЗАВДАННЯ

1.1. Будова PE-файлів

PE – це формат виконуваних файлів для операційних систем сімейства Windows на архітектурах x86 та x86_64 [1]. На даний момент є два варіанта формату: PE та PE+. Відповідно PE для архітектури x86, а PE+ для x86_64. Формат можна поділити на певні узагальнені частини: заголовки (саме в множині, оскільки заголовок не один), основні секції, інші данні. Загальна структура формату представлена на рисунку 1.

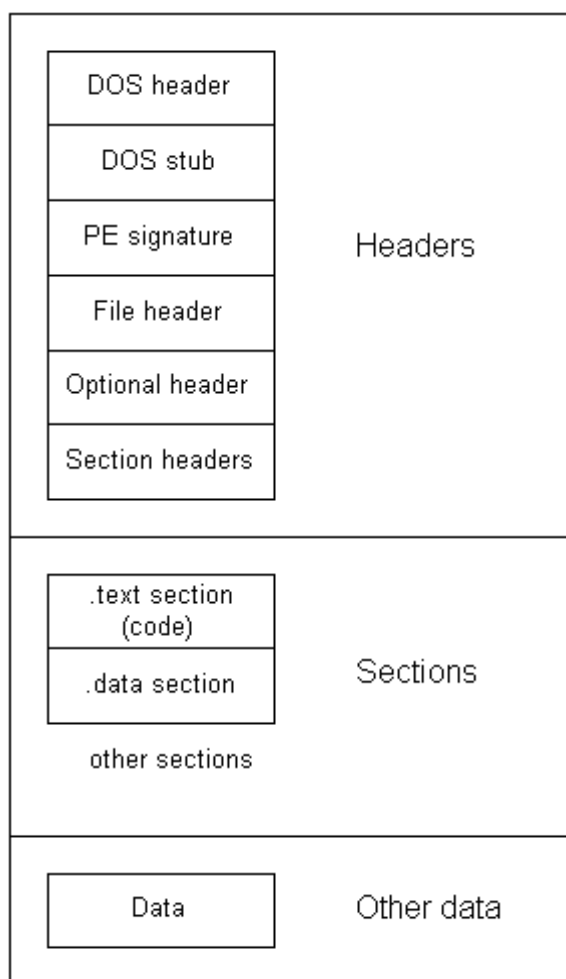

Рис. 1. Загальна структура виконуваного PE-файлу[6].

DOS заголовок (IMAGE_DOS_HEADER) – це перша в структура за якої розпочинається файл, являється в певній мірі пережитком минулого – часів операційної системи MS-DOS.

Структура IMAGE_DOS_HEADER:

```
typedef struct _IMAGE_DOS_HEADER {
    USHORT e_magic;      // Сигнатура заголовка
    USHORT e_cblp;      // Кількість байт на одній сторінці файла
    USHORT e_cp;        // Кількість сторінок
    USHORT e_crlc;      // Релоки (Relocations)
    USHORT e_cparhdr;   // Розмір заголовка в параграфах
    USHORT e_minalloc;  // Мінімальні додаткові параграфи
    USHORT e_maxalloc;  // Максимальні додаткові параграфи
    USHORT e_ss;        // Початкове відносне значення регістра SS
    USHORT e_sp;        // Початкове значення регістра SP
    USHORT e_csum;      // Контрольна сума
    USHORT e_ip;        // Точка входу (Початкове значення регістра IP)
    USHORT e_cs;        // Початкове відносне значення регістра CS
    USHORT e_lfarlc;    // Адреса таблиці релокації
    USHORT e_ovno;      // Кількість оверлеїв
    USHORT e_res[4];    // Зарезервовано
    USHORT e_oemid;     // OEM ідентифікатор
    USHORT e_oeminfo;   // OEM інформація
    USHORT e_res2[10];  // Зарезервовано
    LONG e_lfanew;      // Адреса PE заголовка відносно початку файла
} IMAGE_DOS_HEADER, *PIMAGE_DOS_HEADER;
```

Оскільки ця частина залишена для мінімізації конфліктів з MS-DOS (FreeDos), розглядати її детально не має сенсу. В сучасних операційних системах використовується зазвичай тільки 2 поля цієї структури, а саме: `e_magic` та `e_lfanew`. Де `e_magic` – унікальна сигнатура файлу що займає 2 байта. В форматі PE вона завжди відповідає ASCII коду символів MZ; `e_lfanew` – являється зміщенням до сучасних PE заголовків відносно початку файлу.

Після структури `IMAGE_DOS_HEADER` зазвичай йде невелика кількість нулів, до початку Dos-заглушки (`Dos-Stub`). Це також частина файлу для зворотної сумісності з операційними системами сімейства DOS. Це буквально частина коду під операційну систему DOS що виводить повідомлення про несумісність цього PE-файлу зі старою операційною системою.

Вже після цієї структури розпочинається «сучасна» частина формату.

PE-Заголовок (`IMAGE_NT_HEADER [1]`) – перша частина основного заголовку:

```
typedef struct _IMAGE_NT_HEADERS {
    DWORD          Signature;           // Сигнатура заголовка
    IMAGE_FILE_HEADER FileHeader;
    IMAGE_OPTIONAL_HEADER OptionalHeader;
} IMAGE_NT_HEADERS, *PIMAGE_NT_HEADERS;
```

Сигнатура заголовка являється структурою з вкладеними підструктурами та сигнатурой. Сигнатура (`Signature`) займає 4 байти та має значення «PE\x00\x00», при записі в C-Style форматі. `FileHeader` та `OptionalHeader` являються вкладеними структурами, про них детальніше далі.

IMAGE_FILE_HEADER [1] – структура що описує базові характеристики файлу:

```
typedef struct _IMAGE_FILE_HEADER {
    WORD Machine; // число що задає архітектуру процесора, має список
    можливих значень заданих в системі
    WORD NumberOfSections; // кількість секцій у файлі, обмежено 96-
    секціями
    DWORD TimeDateStamp; // дата і час створення файлу
    DWORD PointerToSymbolTable; // зміщення на таблицю символів,
    використовується для зберігання налагоджувальної інформації, в «релізах»
    зазвичай затирається нулями
    DWORD NumberOfSymbols;
    WORD SizeOfOptionalHeader; // розмір наступного заголовку
    WORD Characteristics; // характеристики файлу, як і Machine має
    діапазон можливих заданих в системі значень
} IMAGE_FILE_HEADER, *PIMAGE_FILE_HEADER;
```

IMAGE_OPTIONAL_HEADER [1] – не дивлячись на назву, заголовок обов'язковий та який містить в собі інформацію необхідну для завантаження файлу в пам'ять:

```
typedef struct _IMAGE_OPTIONAL_HEADER {
    WORD Magic;
    BYTE MajorLinkerVersion;
    BYTE MinorLinkerVersion;
    DWORD SizeOfCode;
    DWORD SizeOfInitializedData;
    DWORD SizeOfUninitializedData;
    DWORD AddressOfEntryPoint;
```

```
DWORD      BaseOfCode;
DWORD      BaseOfData;
DWORD      ImageBase;
DWORD      SectionAlignment;
DWORD      FileAlignment;
WORD       MajorOperatingSystemVersion;
WORD       MinorOperatingSystemVersion;
WORD       MajorImageVersion;
WORD       MinorImageVersion;
WORD       MajorSubsystemVersion;
WORD       MinorSubsystemVersion;
DWORD      Win32VersionValue;
DWORD      SizeOfImage;
DWORD      SizeOfHeaders;
DWORD      CheckSum;
WORD       Subsystem;
WORD       DllCharacteristics;
DWORD      SizeOfStackReserve;
DWORD      SizeOfStackCommit;
DWORD      SizeOfHeapReserve;
DWORD      SizeOfHeapCommit;
DWORD      LoaderFlags;
DWORD      NumberOfRvaAndSizes;
IMAGE_DATA_DIRECTORY
    DataDirectory[IMAGE_NUMBEROF_DIRECTORY_ENTRIES];
} IMAGE_OPTIONAL_HEADER
R, *PIMAGE_OPTIONAL_HEADER;
```

AddressOfEntryPoint – точка входу в додаток; BaseOfCode і BaseOfData – початок коду та даних програми; ImageBase – базова адреса завантаження додатку, повинен бути кратним 64кб (зазвичай використовують значення 0x400000); SectionAligment і FileAligment – вирівнювання секцій у пам’яті та файлі; SizeOfHeaders – розмір заголовків в пам’яті після вирівнювання; NumberOfRvaAndSizes – кількість елементів в масиві «директорій», в актуальних ОС завжди рівний 16; DataDirectory – масив «директорій», містить посилання та розмір цих самих «директорій».

Далі в PE файлах йдуть таблиці секцій IMAGE_SECTION_HEADER [1]:

```
typedef struct _IMAGE_SECTION_HEADER {
    BYTE Name[IMAGE_SIZEOF_SHORT_NAME];
    union {
        DWORD PhysicalAddress;
        DWORD VirtualSize;
    } Misc;
    DWORD VirtualAddress;
    DWORD SizeOfRawData;
    DWORD PointerToRawData;
    DWORD PointerToRelocations;
    DWORD PointerToLinenumbers;
    WORD NumberOfRelocations;
    WORD NumberOfLinenumbers;
    DWORD Characteristics;
} IMAGE_SECTION_HEADER, *PIMAGE_SECTION_HEADER;
```

Де Name[IMAGE_SIZEOF_SHORT_NAME] – назва секції. Константа IMAGE_SIZEOF_SHORT_NAME має значення «8»; VirtualSize – розмір секції у

віртуальній пам'яті; `SizeOfRawData` – розмір секції у файлі; `PointerToRawData` – зміщення до початку секції; `VirtualAddress` – адреса секції у віртуальній пам'яті; `Characteristics` – права установлені на секцію, можливі значення наведені у таблиці 1.

Таблиця 1. Можливі значення поля `Characteristics`

<code>IMAGE_SCN_CNT_CODE</code>	0x00000020	Секція, що включає виконуваний код.
<code>IMAGE_SCN_CNT_INITIALIZED_DATA</code>	0x00000040	Секція, що містить ініційовані данні.
<code>IMAGE_SCN_CNT_UNINITIALIZED_DATA</code>	0x00000080	Секція, що містить не ініційовані данні.
<code>IMAGE_SCN_MEM_DISCARDABLE</code>	0x02000000	Секція, що може бути видалена з пам'яті після створення процесу.
<code>IMAGE_SCN_MEM_NOT_CACHED</code>	0x04000000	Для секції повинні бути відключені механізми «кешування».
<code>IMAGE_SCN_MEM_NOT_PAGED</code>	0x08000000	Секція не може вивантажитися у файл підкачки.
<code>IMAGE_SCN_MEM_SHARED</code>	0x10000000	Всі копії данного файлу(програми) можуть мати спільний екземпляр цієї секції, зазвичай використовується в DLL-бібліотеках.
<code>IMAGE_SCN_MEM_EXECUTE</code>	0x20000000	Секція, що має права на виконання.
<code>IMAGE_SCN_MEM_READ</code>	0x40000000	Секція, що має права на читання даних.
<code>IMAGE_SCN_MEM_WRITE</code>	0x80000000	Секція, що має права на запис

Варто зазначити, що секція з ресурсами повинна мати назву .rsrc, в іншому випадку данні з ресурсів не будуть завантажуватись стандартними методами.

Наступною структурою що йде у файлі є IMAGE_IMPORT_DESCRIPTOR[1].

```

typedef struct _IMAGE_IMPORT_DESCRIPTOR {
    union {
        DWORD Characteristics;
        DWORD OriginalFirstThunk;
    } DUMMYUNIONNAME;
    DWORD TimeDateStamp;
    DWORD ForwarderChain;
    DWORD Name;
    DWORD FirstThunk;
    }

IMAGE_IMPORT_DESCRIPTOR,*PIMAGE_IMPORT_DESCRIPTOR;
typedef struct _IMAGE_THUNK_DATA32 {
    union {
        DWORD ForwarderString;
        DWORD Function;
        DWORD Ordinal;
        DWORD AddressOfData;
    } u1;
    } IMAGE_THUNK_DATA32,*PIMAGE_THUNK_DATA32;
typedef struct _IMAGE_IMPORT_BY_NAME {
    WORD Hint;
    BYTE Name[1];

```

```
} IMAGE_IMPORT_BY_NAME, *PIMAGE_IMPORT_BY_NAME;
```

Детальний розбір цієї структури в процесі роботи – не потрібен. Оскільки буде генеруватись внутрішня ІАТ на основі даних завантажених в пам'ять. Подальший детальний розбір формату буде проводитись в процесі роботи.

1.2. Способи реалізації захисних систем

Розробка захисних систем [2] являється не тривіальною задачею, яка потребує значних ресурсів. При цьому дуже важливо правильно виставити пріоритети методів захисту та дотримуватись загальних принципів розробки захисної системи:

- не один з механізмів захисту не повинен критично впливати на швидкість роботи ПЗ;

- механізм захисту повинен буди стійкий даже при повному розкритті алгоритмів його роботи;

- певна ізольованість захисних механізмів від оригінальної частини програмного забезпечення (але ні в якому разі не повна ізоляція оскільки це сильно знижує надійність механізмів захисту);

Способи вбудування захисних механізмів:

- 1) вставка механізму ліцензування на етапі розробки основного продукту;
- 2) перетворення основних виконуваних файлів (шифрування) до вигляду, при якому їх виконання неможливе, при цьому використовується «завантажувач» який відповідає за ліцензування та завантаження (після розшифровки) основних виконуваних файлів;

- 3) модифікація виконуваних файлів на низькому рівні, зашиття алгоритмів в ПЗ без модифікацій коду продукту;
- 4) комбінація методів.

Розглянемо особливості перших трьох методів.

Вставка механізму ліцензування на етапі розробки основного продукту – один із самих простих методів з погляду складності реалізації, при цьому потребує часу тих хто розробляє продукт, а відповідно впливає на кінцеву ціну продукту.

Перетворення основних виконуваних файлів – механізм який потребує додаткового додатка, а саме «завантажувача. Оптимальний варіант зі сторони затрат часу розробників, але надійність подібного захисту визиває сумніви, оскільки оригінальний образ майже завжди можна «дістати з пам'яті».

Третій метод являється оптимальним та використовується в більшості сучасних систем захисту, при цьому потребує мінімальних зусиль зі сторони розробників програмного забезпечення. Сам продукт що реалізує подібний метод складний в розробці і його складно підтримувати, потрібні спеціалісти високого рівня, але в сучасному світі має дуже мало життєздатних альтернатив.

Існуючі варіанти захисних систем

Більшість існуючих захисних[6] систем використовує метод модифікації виконуваних файлів. Їх можна поділити на два види:

- Захисні системи низького рівня захисту, без систем ліцензування, або з системами низького рівню захисту;
- Захисні системи високого рівня захисту, з допоміжними чи вбудованими системами ліцензування.

Захисні системи першого типу зазвичай мають основну характеристику – відсутність своєї системи віртуалізації коду, хоча є і виключення. До них можна віднести – PrivateExeProtector, Obsidian, ASProtect (не плутати з ASPack який являється просто пакером), tElock, SoftwareKey Protection PLUS. Кожен з цих програмних комплексів має або критичні недоліки в системі безпеки та більшість технік являються «відсталими», хоча Obsidian та SoftwareKey Protection PLUS мають систему віртуалізації – її корисність дуже сумнівна на фоні загальної слабкості захисту і критичних недоліків системи ліцензування.

На захисних системах другого типу варто зупинитись – детальніше. Прикладами таких систем являються - Enigma Protector, Oreans Themida/WinLicense, VMProtect. Програмне забезпечення захищене цими програмними комплексами практично не можливо зламати без наявності готової ліцензії, і навіть при наявності ліцензії це достатньо складно – зазвичай «злом» являється «стабілізацією» наявної ліцензії. Хоча і не варто виключати спеціалістів високого рівня що здібні відновити файл практично до оригінального стану. Головною складністю подібних систем являється підсистема віртуалізації коду[2] – це механізм що перетворює «нативний» код відповідної архітектури в «р-код» від віртуальний процесор згенерованої випадково архітектури. «Згенерована випадково» в даному випадку архітектура що залежить від конкретного продукту – деякі з продуктів можуть генерувати віртуальні машини що використовують декілька різних потоків інструкцій що переключаються по прихованим механізмам, до 128 регістрів, декілька різних блоків стеку, і все це змішане з великою кількістю криптографії та мутації коду. Але все ж у подібних систем є один великий недолік – вони критично впливають на продуктивність роботи програмного забезпечення. Віртуальна машина буквально – емулятор віртуального процесора що не використовує ніяких розширень команд (наприклад Intel VT-x/VT-d) і потребує дуже багато ресурсів.

При цих умовах віртуалізація один із самих надійних методів захисту. Розробка систем віртуалізації потребує значних ресурсів та висококласних спеціалістів. Приклад роботи віртуалізації коду (взята одна з перших версій VMProtect) на Рис. 2, Рис. 3 – оригінальний код.

Address	Disassembly	Comments
00401000	68 4C8C4000 push 1.vmp.408C4C	EntryPoint
00401005	E9 17750000 jmp 1.vmp.408521	
0040100A	59 pop ecx	ecx:EntryPoint
00401008	8F01 pop dword ptr ds:[ecx]	ecx:EntryPoint
0040100D	E9 25750000 jmp 1.vmp.408537	
00401012	58 pop eax	
00401013	8B C0 mov cr0,eax	
00401016	E9 1C750000 jmp 1.vmp.408537	
00401018	D81C24 fistp dword ptr ss:[esp],st(0)	
0040101E	E9 14750000 jmp 1.vmp.408537	
00401023	D81C24 fcomp st(0),dword ptr ss:[esp]	
00401026	E9 0C750000 jmp 1.vmp.408537	
00401028	59 pop ecx	ecx:EntryPoint
0040102C	64:FF31 push dword ptr [ecx]	
0040102F	E9 03750000 jmp 1.vmp.408537	
00401034	DD1424 fst qword ptr ss:[esp],st(0)	
00401037	E9 FB740000 jmp 1.vmp.408537	
0040103C	58 pop eax	
0040103D	64:8F00 pop dword ptr [eax]	
00401040	E9 F2740000 jmp 1.vmp.408537	
00401045	66:5A pop dx	
00401047	66:58 pop ax	
00401049	66:F7E2 mul dx	
0040104C	66:50 push ax	
0040104E	66:52 push dx	
00401050	66:9C pushf	
00401052	E9 E0740000 jmp 1.vmp.408537	
00401057	0F nop	
00401058	20CA and dl,c1	
0040105A	52 push edx	edx:EntryPoint
00401058	E9 D7740000 jmp 1.vmp.408537	
00401060	5A pop edx	edx:EntryPoint
00401061	0F23D2 nop dr2,edx	edx:EntryPoint
00401064	E9 CE740000 jmp 1.vmp.408537	
00401069	5A pop edx	edx:EntryPoint
0040106A	8A02 mov al,byte ptr ds:[edx]	edx:EntryPoint
0040106C	66:50 push ax	edx:EntryPoint
0040106E	E9 C4740000 jmp 1.vmp.408537	
00401073	DC0C24 fmul st(0),qword ptr ss:[esp]	
00401076	E9 BC740000 jmp 1.vmp.408537	
0040107B	B7 00 mov bh,0	
0040107D	0000 add byte ptr ds:[eax],al	

Рис. 2. Приклад віртуалізованого коду

Address	Disassembly	Comments
00401000	68 00204000 push 1.402000	
00401005	FF15 5C404000 call dword ptr ds:[<&SetConsoleTitleA>]	
00401008	85C0 test eax,eax	
0040100D	74 56 jbe 1.401065	
0040100F	FF35 28204000 push dword ptr ds:[402028]	
00401015	FF15 60404000 call dword ptr ds:[<&GetStdHandle>]	
00401018	A3 1B204000 mov dword ptr ds:[402018],eax	
00401020	FF35 27204000 push dword ptr ds:[402027]	
00401026	FF15 60404000 call dword ptr ds:[<&GetStdHandle>]	
0040102C	A3 17204000 mov dword ptr ds:[402017],eax	
00401031	6A 00 push 0	
00401033	68 23204000 push 1.402023	
00401038	6A 0F push F	
0040103A	68 08204000 push 1.402008	
0040103F	FF35 1B204000 push dword ptr ds:[40201B]	
00401045	FF15 64404000 call dword ptr ds:[<&WriteConsoleA>]	
0040104B	6A 00 push 0	
0040104D	68 1F204000 push 1.40201F	
00401052	6A 01 push 1	
00401054	68 00304000 push 1.403000	
00401059	FF35 17204000 push dword ptr ds:[402017]	
0040105F	FF15 68404000 call dword ptr ds:[<&ReadConsoleA>]	
00401065	6A 00 push 0	
00401067	FF15 6C404000 call dword ptr ds:[<&ExitProcess>]	
0040106D	E8 FE2F0000 call <1.&GetProcessHeap>	
00401072	E8 FD2F0000 call <1.&RtlAllocateHeap>	
00401077	E8 FC2F0000 call <1.&GetModuleFileNameA>	
0040107C	0000 add byte ptr ds:[eax],a1	

Рис. 3. Оригінальний код.

Як видно на прикладах код стає – абсолютно не читабельним, подальший аналіз не можливий без процесу «девіртуалізації» в заміні на 40-кратне падіння швидкості роботи.

1.3. Постановка технічного завдання

На основі всього що було досліджено в процесі роботи складемо технічне завдання. Програмний комплекс повинен складатись з декількох частин:

- частина програми що буде виконуватись в середині ПЗ що ми захищаємо;
- програма що буде збирати першу частину і включати в оригінальне ПЗ, генерувати крипто-ключі;
- Web-сервер що буде відповідати за верифікації ліцензій.

Основна умова роботи ПЗ – програмне забезпечення не повинно бути зламане без наявної ліцензії, що являється оптимальним рішенням по співвідношенню затрачених ресурсів та надійності.

Розділ 2.

Реалізація технічного завдання

2.1. Клієнтська частина.

Клієнтська частина поділяється на 2 частини. Одна написана буде на мові програмування python і буде статична[8]. Включає в себе: шаблонізатор асемблерного коду, генератор крипто-алгоритму, генератор ключів, відправку ключів на сервер. Друга частина буде динамічною і буде генеруватись за допомогою першої частини на основі шаблону. Розпочнемо саме з шаблону. Він включає в себе внутрішню: IAT (Import Address Table)[6], підсистема прив'язки до «заліза», вікно авторизації, підсистема для зв'язку з веб-сервером, підсистема дешифровки коду, система верифікації коду. Асемблерний код[7] збирається динамічно за допомогою інтерпретатора FASM.

Перш за все IAT:

```

mov eax, [fs:0x30]
mov eax, [eax+0Ch]
mov eax, [eax+14h]
mov eax, [eax]
mov eax, [eax]
mov ebx, [eax+10h]
mov eax, [ebx+3Ch]
mov eax, [eax+ebx+78h]
mov [exportDir+{{ CodeBase }}, eax]
add eax, ebx
mov esi, [eax+20h]
mov [namePtr+{{ CodeBase }}, esi]

```

```
mov edi, [eax+24h]
mov [ordPtr+{{ CodeBase }}, edi]
mov eax, [esi+ebx]
add esi, ebx
add eax, ebx
push _GetProcAddress+{{ CodeBase }}
push eax
add edi, ebx
_check:
stdcall strcmpA
test eax, eax
jne _found
mov eax, [namePtr+{{ CodeBase }}]
add eax, 4
mov [namePtr+{{ CodeBase }}, eax]
mov ecx, [ordPtr+{{ CodeBase }}]
add ecx, 2
mov [ordPtr+{{ CodeBase }}, ecx]
mov esi, [namePtr+{{ CodeBase }}]
add esi, ebx
add eax, ebx
mov eax, [eax]
add eax, ebx
push _GetProcAddress+{{ CodeBase }}
push eax
jmp _check
_found:
mov eax, [exportDir+{{ CodeBase }}]
```

```

add eax, ebx
mov ecx, ebx
add ecx, [eax+1Ch]
mov edx, [ordPtr+{{ CodeBase }}]
add edx, ebx
movzx eax, word ptr edx
mov ecx, [ecx+eax*4]
add ecx, ebx
mov [@GetProcAddress+{{ CodeBase }}, ecx
mov [hKernel32+{{ CodeBase }}, ebx
stdcall [@GetProcAddress+{{ CodeBase }}, [hKernel32+{{ CodeBase }},
  _LoadLibraryA+{{ CodeBase }}]
mov [@LoadLibraryA+{{ CodeBase }}, eax

```

Зміщення для отримання структур директорій DIRECTORY, були вирахованні на основі структури PEВ, що завжди розміщена по зміщенню 0x30, відносно fs (fs:[0x30]). Далі була знаходиться директорія DIRECTORY_ENTRY_EXPORT, після чого алгоритм отримує таблицю exportDir. I

Шаблон з циклічною генерацією:

```

{% for lib in IMPORT_LIB %}
stdcall [@LoadLibraryA+{{ CodeBase }}, {{ lib["LibraryString"] }}+{{ CodeBase
}}, [{{ lib["hLibrary"] }}+{{ CodeBase }}]
mov [{{ lib["hLibrary"] }}+{{ CodeBase }}, eax
{% end %}

{% for lib in IMPORT_LIB %}
{{ lib["LibraryString"] }} db "{{ lib["LibraryName"] }}" , 0
{{ lib["hLibrary"] }} dd ?, 0

```

```

{% end % }
{% for function in IMPORT_FUNCTION % }
{{ function["NameString"] }} db "{{ function["SymbolicName"] }}", 0
@{{ function["SymbolicName"] }} dd ?
{% end % }
{% for function in IMPORT_FUNCTION[2:] % }
proc {{ function["SymbolicName"] }}
cmp [ @{{ function["SymbolicName"] }}+{{ CodeBase }}, 0
jnz flag_not_set{{ function["SymbolicName"] }}
stdcall [ @GetProcAddress+{{ CodeBase }}, [{{ function["hLibrary"] }}+{{
CodeBase }}, {{ function["NameString"] }}+{{ CodeBase }}
mov [ @{{ function["SymbolicName"] }}+{{ CodeBase }}, eax
flag_not_set{{ function["SymbolicName"] }}:
jmp [ @{{ function["SymbolicName"] }}+{{ CodeBase }}]
endp
{% end % }

```

Відповідно цей блок генерує функції-перехідники та дані що використовуються під час пошуку необхідних функцій в таблиці експортів.

Данні шаблони генерують код такі блоки (частина для прикладу):

```

kernel32 db "kernel32.dll", 0
hKernel32 dd ?, 0
user32 db "user32.dll", 0
hUser32 dd ?, 0
_ExitProcess db "ExitProcess", 0
@ExitProcess dd ?
_CreateThread db "CreateThread", 0

```

@CreateThread dd ?

proc ExitProcess

cmp [@ExitProcess+4227072],0

jnz flag_not_setExitProcess

stdcall [@GetProcAddress+4227072], [hKernel32+4227072], _ExitProcess+4227072

mov [@ExitProcess+4227072], **eax**

flag_not_setExitProcess:

jmp [@ExitProcess+4227072]

endp

proc CreateThread

cmp [@CreateThread+4227072],0

jnz flag_not_setCreateThread

stdcall [@GetProcAddress+4227072], [hKernel32+4227072],

_CreateThread+4227072

mov [@CreateThread+4227072], **eax**

flag_not_setCreateThread:

jmp [@CreateThread+4227072]

endp

Де 4227072 зміщення до вставленого сегменту.

Процедура отримання ключа для прив'язки до «заліза» - HWID:

proc GetSerialNumber

pusha

pushf

xor **eax, eax**

cpuid

mov **dword**[SourceKeyBuffer+{{ CodeBase }}, **ebx**

```

mov dword[SourceKeyBuffer+4+{{ CodeBase }}, edx
mov dword[SourceKeyBuffer+8+{{ CodeBase }}, ecx
xor eax, eax
inc eax
cpuid
mov dword[SourceKeyBuffer+12+{{ CodeBase }}, edx
mov dword[SourceKeyBuffer+16+{{ CodeBase }}, ecx
mov eax, 7
xor ecx, ecx
cpuid
mov dword[SourceKeyBuffer+20+{{ CodeBase }}, ecx
mov dword[SourceKeyBuffer+24+{{ CodeBase }}, edx
mov dword[SourceKeyBuffer+28+{{ CodeBase }}, ebx
stdcall SHA1, SourceKeyBuffer+{{ CodeBase }}, 100
stdcall wsprintfA, RegistryKey+{{ CodeBase }}, sha_mask+{{ CodeBase }},
[SHA1_h0+{{ CodeBase }}, [SHA1_h1+{{ CodeBase }}, [SHA1_h2+{{ CodeBase
}}, [SHA1_h3+{{ CodeBase }}, [SHA1_h4+{{ CodeBase }}]
add esp, 7*4
popf
popa
ret
endp

```

Вивід вікна авторизації для вводу даних за допомогою CreateWindowEx:

```

stdcall GetModuleHandleA, 0
mov [wc.hInstance+{{ CodeBase }}, eax
stdcall LoadIconA, 0, IDI_APPLICATION
mov [wc.hIcon+{{ CodeBase }}, eax

```



```

stdcall LoadCursorA,0, IDC_ARROW
mov [wc.hCursor+{{ CodeBase }},eax
stdcall RegisterClassA,wc+{{ CodeBase }}
cmp eax,0
je error
mov [wc.lpfWndProc+{{ CodeBase }}, WindowProc+{{ CodeBase }}
stdcall CreateWindowExA,0,class+{{ CodeBase }},title+{{ CodeBase
}},WS_VISIBLE,128,128,256,196,0,0,[wc.hInstance+{{ CodeBase }},0
cmp eax,0
je error
mov [hwnd+{{ CodeBase }},eax
msg_loop:
stdcall GetMessageA,msg+{{ CodeBase }},0,0,0
cmp eax,0
je end_loop
stdcall IsDialogMessageA,[hwnd+{{ CodeBase }},msg+{{ CodeBase }}
cmp eax,0
jne msg_loop
stdcall TranslateMessage,msg+{{ CodeBase }}
stdcall DispatchMessageA,msg+{{ CodeBase }}
jmp msg_loop

```

Віконна процедура:

```

proc WindowProc hwnd,wmsg,wparam,lparam
  push ebx esi edi
  cmp [wmsg],WM_CREATE
  je .wmcreate
  cmp [wmsg],WM_COMMAND

```

```

je .wmcommand
cmp [wmsg],WM_DESTROY
je .wmdestroy
.defwndproc:
stdcall DefWindowProcA,[hwnd],[wmsg],[wparam],[lparam]
jmp .finish
.wmcreate:
stdcall CreateWindowExA,0,ClassButton+{{ CodeBase }},LoginButtonText+{{
CodeBase }},WS_VISIBLE+WS_CHILD+
BS_PUSHBUTTON+WS_TABSTOP,20,100,100,40,[hwnd],1000,[wc.hInstance+{{
CodeBase }},0
stdcall CreateWindowExA,0,ClassButton+{{ CodeBase }},ExitButtonText+{{
CodeBase }},WS_VISIBLE+WS_CHILD+
BS_PUSHBUTTON+WS_TABSTOP,130,100,100,40,[hwnd],1001,[wc.hInstance+{{
CodeBase }},0
stdcall CreateWindowExA,0,classe+{{ CodeBase
}},0,WS_VISIBLE+WS_CHILD+WS_BORDER+WS_TABSTOP+ES_AUTOHSC
ROLL,10,50,230,20,[hwnd],1002,[wc.hInstance+{{ CodeBase }},0
mov [hwndKeyEdit+{{ CodeBase }}],eax
stdcall CreateWindowExA,0,classe+{{ CodeBase }},RegistryKey+{{ CodeBase
}},WS_VISIBLE+WS_CHILD+WS_BORDER+WS_TABSTOP+ES_AUTOHSCR
OLL+ES_READONLY,10,25,230,20,[hwnd],1004,[wc.hInstance+{{ CodeBase }}],
0
mov [hwndHWIDEdit+{{ CodeBase }}],eax
stdcall SetFocus,[hwndKeyEdit+{{ CodeBase }}]
jmp .finish
.wmcommand:
cmp [wparam],1000

```

```

je .LoginButton
cmp [wparam],1001
je .ExitButton
jmp .finish
.LoginButton:
mov word[LoginText-2+{{ CodeBase }}], 0x0A0D
stdcall SendMessageA,[hwndKeyEdit+{{ CodeBase
}}],WM_GETTEXT,100,LoginText+{{ CodeBase }}
stdcall WebRequest, hostname+{{ CodeBase }}, WebResultBuffer+{{ CodeBase
}}
stdcall DestroyWindow, [hwnd]
stdcall DecodeSelectionAndJMP, WebResultBuffer+{{ CodeBase }}
jmp .finish
.ExitButton:
stdcall ExitProcess, 0
jmp .finish
.wmdestroy:
stdcall PostQuitMessage,0
mov eax,0
.finish:
pop edi esi ebx
ret
endp

```

Віконна процедура – це обробник всіх поій створеного вікна.

Вигляд вікна авторизації з ключем прив’язки на Рис. 4.

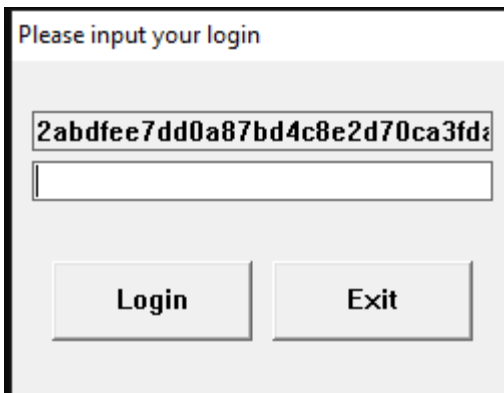

Рис. 4. Вікно авторизації

Підсистема зв'язку з Web-сервером[12]:

```
proc WebRequest link, WebResultBuffer
```

```
  pusha
```

```
  pushf
```

```
  stdcall WSAStartup, 0101h, wsadata+{{ CodeBase }}
```

```
  stdcall gethostbyname, [link]
```

```
  or  eax, eax
```

```
  jz  bad_hostname
```

```
    virtual at eax
```

```
      .host hostent
```

```
    end virtual
```

```
  mov  eax, [.host.h_addr_list]
```

```
  mov  eax, [eax]
```

```
  mov  eax, [eax]
```

```
  mov  [saddr.sin_addr+{{ CodeBase }}, eax
```

```
  mov  al,00
```

```
  mov  ah,80
```

```
  mov  [saddr.sin_port+{{ CodeBase }}, ax
```

```
  mov  [saddr.sin_family+{{ CodeBase }}, AF_INET
```

```
  stdcall socket, AF_INET, SOCK_STREAM, IPPROTO_TCP
```

```

mov [hSock+{{ CodeBase } }], eax
xchg eax, esi
stdcall connect, esi, saddr+{{ CodeBase } }, sizesaddr+{{ CodeBase } }
stdcall strlenA, sender+{{ CodeBase } }
stdcall send, esi, sender+{{ CodeBase } }, eax, 0
stdcall recv, esi, [WebResultBuffer], 1024, 0
.connectSucceeded:
stdcall closesocket, esi
stdcall WSACleanup
popf
popa
ret
bad_hostname:
stdcall ExitProcess, 0
ret
endp

```

Підсистема дешифровки коду[9, 10], також використовує механізм шаблонізації, оскільки кожна секція файлу шифрується окремо, в якості перевірки цілісності дешифрованої секції використовується перевірка контрольною суми CRC32:

```

proc DecodeSelectionAndJMP DecoderKey
{ % for section in EncodeSelecion % }
mov ebx, {{ section["DecodeAddr"]-1 }}
mov ecx, {{ section["DecodeSize"] }}
mov edx, [DecoderKey]
EncoderLoop{{ section["loop_iteration"] }}:

```

```

xor eax,eax
mov al, byte [ebx+ecx]
{{ Encoder }}
mov byte [ebx+ecx], al
loop EncoderLoop{{ section["loop_iteration"]}}
stdcall calc_CRC32, {{ section["DecodeAddr"] }}, {{ section["DecodeSize"] }}, -1,
1
cmp eax, {{ section["crc32"] }}
jne @Decoder_Exit
{% end %}
jmp {{ OriginalEP-CodeBase }}
@Decoder_Exit:
stdcall ExitProcess, 0
endp

```

Допоміжні дані(в основном структури та текстові рядки для роботи віконних процедур та частини що займається відправкою запитів на сервер):

```

wc WNDCLASS 0,WindowProc+{{ CodeBase }}
,0,0,0,0,COLOR_BTNFACE+1,0,class+{{ CodeBase }}
class db 'LicSystem',0
title db 'Please input your login',0
ClassButton db 'BUTTON',0
classe db 'EDIT',0
classs db 'STATIC',0
LoginButtonText db 'Login',0
ExitButtonText db 'Exit',0
hwnd dd ?
hwndKeyEdit dd ?

```

```

hwndHWIEdit dd ?
hwndc dd ?
sha_mask db '%.8x%.8x%.8x%.8x%.8x',0
SourceKeyBuffer rb 100
IPPROTO_TCP = 6
wsadata WSADATA

```

Допоміжні функції – упустимо, вони являються PIC реалізацією стандартних алгоритмів (Додаток Б).

Відключення алгоритму ASLR[11]:

```

def Disable_Aslr(pe):
    print("[*] Check ASLR")
    IMAGE_DLL_CHARACTERISTICS_DYNAMIC_BASE = 0x40
    if (pe.OPTIONAL_HEADER.DllCharacteristics &
IMAGE_DLL_CHARACTERISTICS_DYNAMIC_BASE):
        pe.OPTIONAL_HEADER.DllCharacteristics &=
~IMAGE_DLL_CHARACTERISTICS_DYNAMIC_BASE
        print("ASLR disabled")
    else:
        print("ASLR not enabled")

```

Шаблонізатор же працює на основі публічно доступних на модифікованих бібліотек tornado.template та refile(модифікації в додатку В) за авторством «Ero Carrera», а також розроблена бібліотека register_operation для реалізації базових бінарних операцій над потоками даних. Всі бібліотеки розповсюджуються під ліцензією GNU GPL. Однією із самих важливих частин являється генератор алгоритму шифрування, що генерується кожен раз унікальний. Про стійкість цього алгоритму – далі.

Генератор:

```
def GenerateDecoder(Key):
    encode_instructions = ["add", "sub"]
    decoder = ""
    next_xor = True
    for i in range(len(Key)):
        if next_xor:
            instruction = "xor"
            next_xor = False
        else:
            instruction = random.choice(encode_instructions)
            next_xor = True
        decoder += instruction + " al, byte[edx+" + str(i) + "]\n"
    decoder = decoder.split("\n")
    decoder = filter(None, decoder)
    return decoder
```

Результат роботи блоку:

```
mov al, byte [ebx+ecx]
xor al, byte[edx+0]
sub al, byte[edx+1]
...
add al, byte[edx+N]
mov byte [ebx+ecx], al
```

Далі алгоритм достатньо простий, до виконуваного файлу дописується секція, а секція з оригінальним кодом шифрується. Точка входу міняється на початок нової секції, куди записується сгенерований шаблонізатором та

інтерпретований код. Разом з цим на сервер дешифровки передаються ключі що необхідні для дешифровки оригінального коду. Блок коду що відповідає за роботу шаблонізатора:

```

Template(open("ProtectorSelection.tpl.asm", "r").read()).generate(
    xor_len=pe.sections[0].Misc_VirtualSize,
    Encoder='\n'.join(map(str, decoder)),
    OriginalEP = pe.OPTIONAL_HEADER.ImageBase +
pe.OPTIONAL_HEADER.AddressOfEntryPoint,
    CodeBase = pe.OPTIONAL_HEADER.ImageBase +
pe.sections[SectionMap[".xcode"]].VirtualAddress,
    EncodeSelecion = EncodeSelecion,
    DecodeKey=key[:-1],
    IMPORT_LIB = IMPORT_LIB,
    IMPORT_FUNCTION = IMPORT_FUNCTION,
    build_id = build_id

```

Вставка інтерпретованого коду в секцію створену нашим продуктом та зміна точки входу:

```

pe.data_replace(offset=pe.sections[SectionMap[".xcode"]].PointerToRawData,
new_data=ProtectorSelection)
    pe.OPTIONAL_HEADER.AddressOfEntryPoint =
pe.sections[SectionMap[".xcode"]].VirtualAddress

```

2.2. Серверна частина

Реалізація серверної частини базується на основі бібліотек `socket` [8, 12] та `sqlite3`. `Sqlite` – це драйвер для роботи з базами даних одно-іменного формату. `Socket` – реалізація «сирих» синхронних сокетів для мультиплатформи:

```
import socket
import sqlite3
def send_answer(conn, data=""):
    data = data.encode("utf-8")
    conn.send(data)
def parse(conn, addr):
    data = b""
    while not b"\r\n" in data:
        tmp = conn.recv(1024)
        if not tmp:
            break
        else:
            data += tmp
    if not data:
        return
    request_data = str(data).splitlines()
    build_id = request_data[0]
    key = request_data[1]
    login = request_data[2]
    sql_connect = sqlite3.connect(r'./Decoders.db')
    c = sql_connect.cursor()
    Licence = False
```

```

for row in c.execute("SELECT * FROM `software_users` WHERE
`software_users`.`login` LIKE '"+login+"' AND `software_users`.`hwid` LIKE
 '"+key+"'"):
    Licence = True
if Licence:
    for row in c.execute("SELECT * FROM `builds` WHERE `builds`.`build_id`
LIKE '"+build_id+"'"):
        send_answer(conn, data=row[2][::-1]) #Функція видачі ключа, при
успішній перевірці ліцензії
else:
    send_answer(conn, data="Error")
    sql_connect.commit()
    sql_connect.close()

sock = socket.socket()
sock.bind(("", 80))
sock.listen(5)
try:
    while 1:
        conn, addr = sock.accept()
        print("New connection from " + addr[0])
        parse(conn, addr)
        conn.close()
finally:
    sock.close()

```

Структура бази даних sqlite наведена у Таблиці 2.

Таблиця 2. Структура бази даних.

Ім'я таблиці/поля	Тип поля	Схема
builds		CREATE TABLE `builds` (`id` INTEGER PRIMARY KEY AUTOINCREMENT, `build_id` TEXT, `decode_key` TEXT)
id	INTEGER	"id" INTEGER PRIMARY KEY AUTOINCREMENT
build_id	TEXT	"build_id" TEXT
decode_key	TEXT	"decode_key" TEXT
software		"id" INTEGER PRIMARY KEY AUTOINCREMENT
id	INTEGER	"id" INTEGER PRIMARY KEY AUTOINCREMENT
name	TEXT	"name" TEXT
autor_name	TEXT	"autor_name" TEXT
software_users		CREATE TABLE "software_users" (`id` INTEGER PRIMARY KEY AUTOINCREMENT, `login` TEXT, `hwid` TEXT, `software` INTEGER)
id	INTEGER	"id" INTEGER PRIMARY KEY AUTOINCREMENT
login	TEXT	"login" TEXT
hwid	TEXT	"hwid" TEXT
software	INTEGER	"software" INTEGER

Розділ 3.

Тестування на стійкість

3.1. Тестування програмного комплексу на стійкість

Перш за все варто поговорити про довжину ключа, яку можна змінювати. За основу візьмемо стандартну довжину ключа в 50 символів, кожен із символів це байт, тобто він може прийняти одне з 255 значень. Правило розміщення говорить що 255^{50} і буде максимальною можливою кількістю паролів при цій довжині паролю. При цьому одна ітерація обчислення займає приблизно 0.004 секунди на CPU з використанням одного швидкого ядра (за умови що кількість шифрованих даних 4 кб, залежність лінійна). Для обчислення часу була написана маленька програма(python):

```
iter_count = (255**50)
second = iter_count*0.004
hours = second/3600
days = hours/24
years = days/365
print 'iter_count = {:.0f}'.format(iter_count)
print 'second = {:.0f}'.format(second)
print 'hours = {:.0f}'.format(hours)
print 'days = {:.0f}'.format(days)
print 'years = {:.0f}'.format(years)
```

Її результат при даних вхідних параметрах(частина результатів – опущена):

```
iter_count=21232885690970435346466175832804786087274929249406866625762  
06005590230699323161370507527211976769470164711179806757093376  
years=269316155390289653929545575876070196951124931462954098204803552  
882132624021730012248682773569149061173891563520
```

Відповідно криптографію можна назвати стійкою, за умови що стійкість визначається неможливістю провести атаку підбору ключа за лінійний проміжок часу.

Іншою можливістю атаки може бути реалізація підбору даних ініціалізації генератора псевдовипадкових чисел. При цьому не можливо підрахувати чи буде достатньо 75 відомих значень (при 50 значеннях ключа та 25 випадкових елементах алгоритму) для проведення атаки, оскільки подібні атаки зазвичай потребують великі масиви генерованих даних. Ця думка була підкріплена результатами тестування на стійкість в реальних умовах з реальними спеціалістами з реверс-інжинірингу які бажали залишитись анонімними. При цьому тестування приводилось при вхідних даних с 20 символним ключем що використовував набір символів ASCII англійського алфавіту, результат:

```
iter_count=13367494538843734031554962259968  
second=53469978155374941544613150720  
hours=14852771709826372269506560  
days=618865487909432133156864  
years=1695521884683375738880
```

Особлива подяка «ОКОВ», члену спільноти «R0 Crew» з ресурсу R0 CREW Forum за вклад в «бойове тестування» програмного комплексу[4, 5].

Висновки

В процесі роботи було досягнуто основної цілі – розробка продукту що при мінімальній взаємодії зі сторони розробника оригінального ПЗ здібний забезпечити надійний захист. Під час реалізації технічного завдання було розроблено декілька цікавих алгоритмів, в особливості алгоритм генерації простої криптографії на основі базових операцій. Також достатньо цікавою задачею була розробка коду що буде виконуватись в контексті скомпільованого виконуваного файлу. Був розроблений механізм для включення виконуваного коду в готові виконувані файли на основі модифікованої бібліотеки та шаблонізатора, що зазвичай використовується для веб-застосунків.

Було проведено тестування на стійкість в ході якого була доведена практична неефективність атаки на додатки захищені системою ліцензування. Варто додати що навіть при використанні самих сучасних систем перебору паролів перебір буде тривати десятки тисяч років.

На основі вище сказаного можна сказати що технічне завдання виконано повністю.

Список використаних джерел

1. MSDN Windows API index [Електронний ресурс] – Режим доступу: <https://docs.microsoft.com/en-us/>
2. Каплун В.А, Дмитришин О. В., Баришев Ю. В. «Захист програмного забезпечення», Вінниця ВНТУ 2014
3. Packers & Protectors [Електронний ресурс] – Режим доступу: <https://forum.tuts4you.com/files/category/52-packers-protectors/>
4. SOLS - Simple open license system [Електронний ресурс] – Режим доступу: <https://forum.reverse4you.org/t/sols-simple-open-license-system-crackme/1161>
5. Работа с РЕВ и ТЕВ [Електронний ресурс] – Режим доступу: <https://habr.com/ru/post/187226/>
6. PE (Portable Executable): На странных берегах [Електронний ресурс] – Режим доступу: <https://habr.com/ru/post/266831/>
7. «Assembler для DOS, Windows и UNIX» / Зубков Сергей Владимирович. - 3-е изд., стер. - М. : ДМК Пресс ; СПб. : Питер, 2004. - 608 с.
8. «Byte of python» [Електронний посібник] – Режим доступу: <https://github.com/swaroopch/byte-of-python>
9. Брюс Шнайер. «Прикладная криптография». 2016.
10. В. В. Яценко. «Введение в криптографию». Москва, МЦНМО 2012.
11. Mark E. Russinovich David A. Solomon. Windows® Internals Fourth Edition.
12. В. Олифер, Н. Олифер «Компьютерные сети. Принципы, технологии, протоколы»
13. Cord cutters [Електронний ресурс] – Режим доступу: <https://www.cordcuttersnews.com/piracy-is-expected-to-cause-12-5-billion-in-losses-by-2024-this-tech-company-is-addressing-it/>

ДОДАТОК А

Тези доповіді на IV Всеукраїнській науково-практичній конференції здобувачів вищої освіти та молодих науковців «Прикладні аспекти інформаційного забезпечення та обґрунтування технічних і управлінських рішень»

СУЧАСНІ ПІДХОДИ ДО ЗАХИСТУ ПРОГРАМНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

Беліч А. О., студент

Кот В. В., ктн., доц. кафедри інформатики та прикладної математики

Рівненський державний гуманітарний університет

Досвід останніх років показав, що надійність і функціональність комп'ютерних систем залежить від якості програмного забезпечення (ПЗ), що входить в їх склад. Однак розробка якісного ПЗ потребує серйозних капіталовкладень і відповідно пов'язана з ризиками втрати капіталу. Для зменшення ризиків необхідно мінімізувати «піратське» використання ПЗ. Розробка захисних систем являється не тривіальною задачею, яка потребує значних ресурсів. При цьому дуже важливо правильно виставити пріоритети методів захисту та дотримуватись загальних принципів розробки захисної системи:

- не один з механізмів захисту не повинен критично впливати на швидкість роботи ПЗ;
- механізм захисту повинен бути стійкий навіть при повному розкритті алгоритмів його роботи;
- певна ізоляваність захисних механізмів від основної частини ПЗ (але ні в якому разі не повна ізоляція оскільки це сильно знижує надійність механізмів захисту);

• контроль наявності ліцензії повинен відбуватись протягом всіх етапів роботи основної програми. Відповідно пріоритетів визначають наступні способи вбудування захисних механізміву ПЗ:

- вставка механізму ліцензування в на етапі розробки основного продукту;
- перетворення основних виконуваних файлів (шифрування) до вигляду при якому їх виконання неможливе, при цьому використовується завантажувач який відповідає за ліцензування та завантаження (після розшифровки) основних виконуваних файлів;

- модифікація виконуваних файлів на низькому рівні, зашиття алгоритмів в ПЗ без модифікацій коду продукту;

- комбінація методів; Для операційних систем сімейства Windows працюючих на архітектурі x86(x86_64) дані способи розширюються на такі види:

- захист від статичного дізасемблювання: обфускація, маніпуляція PE заголовками, криптографічні методи захисту коду;

- захист від динамічного аналізу: хукі, методи операційної системи, пошук відлагоджувачів різними методами, антивідлагоджуючі механізми;

- захист від технологій заснованих на дампі в процесі виконання: обмеження доступу до сторінок пам'яті, модифікація механізму релокації, використання коду що може самомодифікуватись;

- загальні методи які вносять проблеми при всіх видах аналізу: віртуалізація, емуляція складних процесів багатозадачності.

Найбільш ефективним методом являється комбінація всіх механізмів захисту, але потрібно встановити рамки: вносити критичні модифікації в код ПЗ на етапі розробки недопустимо, оскільки це сильно ускладнює розробку. Відповідно методи захисту повинні буди відносно зовнішніми тав цьому

випадку захисний механізм виглядає так: зовнішня захисна система із мінімальною підтримкою зі сторони розробника основного продукту яка влаштовується у виконуваних файлах основного продукту модифікуючи код для неможливості його виконання без захисного механізму.

В ході виконання магістерської роботи запропоновано розробити програмний комплекс на основі вище названих критеріїв. Весь комплекс ділиться на 3 частини: веб-сервер, протектор та механізм(код) що буде влаштовуватись у виконуваних файлах базового ПЗ.

Веб-сервер –написаний на мові python, використовується свій протокол зв'язку поверх базового інтерфейсу «Socket» та СУБД sqlite.

Протектор –програма що займається процесом інтеграції коду у виконуваний файл. Для асемблювання використовується FASM що розповсюджується під ліцензією GNU GPL. В якості допоміжного елемента для шаблонізації коду використано частину фреймворку tornado(якщо точніше то модуль Template). Також на цьому етапі формується майбутній базовий криптоалгоритм на основі великої кількості зв'язаних базових операцій xor, add, sub. Код оригінального виконуваного файлу шифрується за допомогою цього алгоритму і буде розшифрований тільки після верифікації ліцензії та отримання ключа з веб-сервера.

Інтегрований код –код написаний на асемблері розрахований на влаштування у виконуваних файлах, містить механізми незалежної ІАТ, механізми зв'язку з мережею та механізми верифікації ліцензії для прив'язки до конкретної комп'ютерної системи. Даний код не впливає на виконання основної частини програми за виключенням спеціально промаркованих розробниками моментів та регулярної верифікації ліцензії в процесі роботи.

Список використаних джерел

1. Microsoft Developer Network [Електронний ресурс] - <https://docs.microsoft.com/en-us/>
2. Каплун В.А, Дмитришин О. В., Баришев Ю. В. Захист програмного забезпечення, Вінниця ВНТУ 2014
3. Tuts 4 You [Електронний ресурс]- <https://tuts4you.com/>
4. ExeLab [Електронний ресурс] - <https://exelab.ru/>
5. R0 CREW Forum [Електронний ресурс] - <https://forum.reverse4you.org/>

ДОДАТОК Б

Допоміжні функції

Допоміжні функції що не були включені в основну роботу через об'єм і типовість, але були модифіковані для базо-незалежного використання.

Функція розрахунку контрольної суми CRC32

proc calc_CRC32 IData:dword, dLen:dword, dCRC32:dword, dFlag:dword

```

    push  ebx ecx edx esi

    mov   edx,[dCRC32]
    mov   esi,[IData]
    mov   ecx,[dLen]
    xor   eax,eax
calc_crc32:
    lodsb
    mov   ebx,edx
    and   ebx,0FFh
    xor   bl,al
    shr   edx,8
    and   edx,0FFFFFFh
    push  ecx
    mov   ecx,8
do_polynom:
    shr   ebx,1
    jnc   @f
    xor   ebx,0EDB88320h
@@:
    loop  do_polynom
    pop   ecx
    xor   edx,ebx
    loop  calc_crc32
    mov   eax,edx
    cmp   [dFlag],1
    jne   @f
    xor   eax,-1
@@:
    pop   esi edx ecx ebx
    ret

```

endp

Функція розрахунку контрольної суми SHA-1, а також допоміжні глобальні змінні:

```

proc  SHA1 lpData:DWORD, dSize:DWORD
    locals
        len  dd ?
        padding dd ?
        index dd ?
    endl
    pusha
    mov  [SHA1_h0+{{ CodeBase }}],0x67452301
    mov  [SHA1_h1+{{ CodeBase }}],0xEFCDAB89
    mov  [SHA1_h2+{{ CodeBase }}],0x98BADCFE
    mov  [SHA1_h3+{{ CodeBase }}],0x10325476
    mov  [SHA1_h4+{{ CodeBase }}],0xC3D2E1F0

    mov  eax,[dSize]
    push eax
    shr  eax,6
    mov  [len],eax
    pop  eax

    and  eax,3Fh
    mov  [padding],eax
    mov  [index],0
.main_loop:
    mov  eax,[index]
    cmp  eax,[len]
    je   .main_done

    shl  eax,6
    mov  esi,[lpData]
    add  esi,eax
    mov  edi,SHA1_Buff+{{ CodeBase }}
    mov  ecx,16
    rep movsd

```

```

stdcall SHA1_BE
stdcall SHA1_Calc

inc [index]
jmp .main_loop
.main_done:
xor eax,eax
mov edi,SHA1_Buff+{{ CodeBase }}
mov ecx,16
rep stosd

mov eax,[index]
shl eax,6
mov esi,[lpData]
add esi,eax
mov edi,SHA1_Buff+{{ CodeBase }}
mov ecx,[padding]
rep movsb
mov al,80h
stosb

stdcall SHA1_BE
cmp [padding],56
jae @f

mov eax,[dSize]
shl eax,3
mov dword [SHA1_Buff+60+{{ CodeBase }}],eax

stdcall SHA1_Calc
jmp .sha1_done
@@:
stdcall SHA1_Calc

mov edi,SHA1_Buff+{{ CodeBase }}

```

```
xor  eax,eax
mov  ecx,15
rep  stosd
```

```
mov  eax,[dSize]
shl  eax,3
stosd
```

```
stdcall SHA1_Calc
```

```
.sha1_done:
```

```
  popa
  ret
```

```
endp
```

```
proc  SHA1_BE
```

```
  pusha
```

```
  mov  ecx,16
  mov  esi,SHA1_Buff+{{ CodeBase }}
  mov  edi,esi
```

```
@@:
```

```
  lodsd
  bswap  eax
  stosd
  loop  @b
```

```
  popa
  ret
```

```
endp
```

```
proc  SHA1_Calc
```

```
  pusha
```

```
  mov  eax,[SHA1_h0+{{ CodeBase }}]
  mov  [SHA1_a+{{ CodeBase }}],eax
```



```

mov    eax,[SHA1_h1+{{ CodeBase }}]
mov    [SHA1_b+{{ CodeBase }}],eax
mov    eax,[SHA1_h2+{{ CodeBase }}]
mov    [SHA1_c+{{ CodeBase }}],eax
mov    eax,[SHA1_h3+{{ CodeBase }}]
mov    [SHA1_d+{{ CodeBase }}],eax
mov    eax,[SHA1_h4+{{ CodeBase }}]
mov    [SHA1_e+{{ CodeBase }}],eax

xor    ecx,ecx ; i
.cycle_loop:
mov    eax,ecx
shl    eax,2

cmp    ecx,16
jae    @f

mov    ebx,dword [SHA1_Buff+eax+{{ CodeBase }}]
mov    dword [SHA1_W+eax+{{ CodeBase }}],ebx
jmp    .@1
@@:
mov    eax,ecx
sub    eax,3
shl    eax,2
mov    ebx,dword [SHA1_W+eax+{{ CodeBase }}]

mov    eax,ecx
sub    eax,8
shl    eax,2
xor    ebx,dword [SHA1_W+eax+{{ CodeBase }}]

mov    eax,ecx
sub    eax,14
shl    eax,2
xor    ebx,dword [SHA1_W+eax+{{ CodeBase }}]

```

```

mov    eax,ecx
sub    eax,16
shl    eax,2
xor    ebx,dword [SHA1_W+eax+{{ CodeBase }}]

rol    ebx,1

mov    eax,ecx
shl    eax,2
mov    dword [SHA1_W+eax+{{ CodeBase }}],ebx
.@1:
mov    edx,[SHA1_a+{{ CodeBase }}]
rol    edx,5

cmp    ecx,20
jae    @f
mov    eax,[SHA1_b+{{ CodeBase }}]
and    eax,[SHA1_c+{{ CodeBase }}]
mov    ebx,[SHA1_b+{{ CodeBase }}]
not    ebx
and    ebx,[SHA1_d+{{ CodeBase }}]
or     eax,ebx
add    edx,0x5A827999
jmp    .@2
@@:
cmp    ecx,40
jae    @f
mov    eax,[SHA1_b+{{ CodeBase }}]
xor    eax,[SHA1_c+{{ CodeBase }}]
xor    eax,[SHA1_d+{{ CodeBase }}]
add    edx,0x6ED9EBA1
jmp    .@2
@@:
cmp    ecx,60
jae    @f
mov    eax,[SHA1_b+{{ CodeBase }}]

```

```

and    eax,[SHA1_c+{{ CodeBase }}]
mov    ebx,[SHA1_b+{{ CodeBase }}]
and    ebx,[SHA1_d+{{ CodeBase }}]
or     eax,ebx
mov    ebx,[SHA1_c+{{ CodeBase }}]
and    ebx,[SHA1_d+{{ CodeBase }}]
or     eax,ebx
add    edx,0x8F1BBCDC
jmp    .@2
@@:
mov    eax,[SHA1_b+{{ CodeBase }}]
xor    eax,[SHA1_c+{{ CodeBase }}]
xor    eax,[SHA1_d+{{ CodeBase }}]
add    edx,0xCA62C1D6
.@2:
add    edx,eax
add    edx,[SHA1_e+{{ CodeBase }}]

mov    eax,ecx
shl    eax,2
add    edx,[SHA1_W+eax+{{ CodeBase }}]

mov    eax,[SHA1_d+{{ CodeBase }}]
mov    [SHA1_e+{{ CodeBase }}],eax

mov    eax,[SHA1_c+{{ CodeBase }}]
mov    [SHA1_d+{{ CodeBase }}],eax

mov    eax,[SHA1_b+{{ CodeBase }}]
rol    eax,30
mov    [SHA1_c+{{ CodeBase }}],eax

mov    eax,[SHA1_a+{{ CodeBase }}]
mov    [SHA1_b+{{ CodeBase }}],eax

mov    [SHA1_a+{{ CodeBase }}],edx

```

```

inc   ecx
cmp   ecx,80
jne   .cycle_loop

mov   eax,[SHA1_a+{{ CodeBase }}]
add   [SHA1_h0+{{ CodeBase }},eax
mov   eax,[SHA1_b+{{ CodeBase }}]
add   [SHA1_h1+{{ CodeBase }},eax
mov   eax,[SHA1_c+{{ CodeBase }}]
add   [SHA1_h2+{{ CodeBase }},eax
mov   eax,[SHA1_d+{{ CodeBase }}]
add   [SHA1_h3+{{ CodeBase }},eax
mov   eax,[SHA1_e+{{ CodeBase }}]
add   [SHA1_h4+{{ CodeBase }},eax

popa
ret

endp
fill db 2 dup(0)
SHA1_h0    dd ?
SHA1_h1    dd ?
SHA1_h2    dd ?
SHA1_h3    dd ?
SHA1_h4    dd ?

SHA1_a     dd ?
SHA1_b     dd ?
SHA1_c     dd ?
SHA1_d     dd ?
SHA1_e     dd ?
SHA1_W     rd 80
SHA1_Buff  rb 64

```

Функції для отримання довжини рядків та функція для порівняння рядків кодування ASCII:

```
proc strcmpA,szOne,szTwo
```

```
    pusha  
    pushf  
    mov esi, [szOne]  
    mov edi, [szTwo]  
    stdcall strlenA, edi  
    inc eax  
    mov ecx, eax  
    repe cmpsb  
    je @cmpValid  
    popf  
    popa  
    mov eax, 0  
    ret  
@cmpValid:  
    popf  
    popa  
    mov eax, 1  
    ret
```

```
endp
```

```
proc strlenA lData:dword
```

```
    push edi  
    mov edi,[lData]  
    xor eax,eax  
@1:  
    inc eax  
    cmp byte[eax+edi],0  
    jnz @1  
    pop edi  
    ret
```

```
endp
```

ДОДАТОК В

Модифікації для бібліотеки pefile

```

def do_xor(value_in, xor_val):
    xor = value_in ^ xor_val
    if (xor >= 256) or (xor < 0):
        xor = "{:02x}".format(xor & 0xffffffff)[-2:]
        xor = int(xor,16)
    return xor

def do_add(value_in, add_val):
    add = value_in + add_val
    if (add >= 256) or (add < 0):
        add = "{:02x}".format(add & 0xffffffff)[-2:]
        add = int(add, 16)
    return add

def do_sub(value_in, sub_val):
    sub = value_in - sub_val
    if (sub >= 256) or (sub < 0):
        sub = "{:02x}".format(sub & 0xffffffff)[-2:]
        sub = int(sub, 16)
    return sub

def xor_data(self, code):
    data = self.get_data(length=self.Misc_VirtualSize)
    new_data = ""
    for b in data:
        new_data += chr(register_operation.do_xor(ord(b), code))

    self.pe.data_replace(self.PointerToRawData, new_data)

def add_data(self, code):
    data = self.get_data(length=self.Misc_VirtualSize)
    new_data = ""
    for b in data:
        new_data += chr(register_operation.do_add(ord(b), code))

```

```

def add_last_section(self, size=512, selection_name="."+random_string(3, 7)):
    self.strip_bount_import()

    size = extend_size_alignment(size=size,
alignment=self.OPTIONAL_HEADER.SectionAlignment)

    section = SectionStructure(self.__IMAGE_SECTION_HEADER_format__,
pe=self)

    section_offset = self.sections[-1].get_file_offset() + section.sizeof()
    section.set_file_offset(section_offset)
    section.__unpack__("\x00"*section.sizeof())
    section.Name = extend_to_size(selection_name, size=8)
    section.Misc = size
    section.Misc_VirtualSize = size
    section.Misc_PhysicalAddress = size
    section.VirtualAddress =
extend_size_alignment(size=self.OPTIONAL_HEADER.SizeOfImage,
alignment=self.OPTIONAL_HEADER.SectionAlignment)
    section.SizeOfRawData = size
    section.PointerToRawData = self.sections[-1].PointerToRawData +
self.sections[-1].SizeOfRawData
    section.Characteristics = 0xE0000060
    self.__data__ = self.__data__[:section.PointerToRawData] +
"\x00"*section.SizeOfRawData + self.__data__[section.PointerToRawData:]

    self.sections.append(section)
    self.__structures__.append(section)

    self.FILE_HEADER.NumberOfSections += 1
    self.recount_SizeOfImage()

def extend_last_section(self, size):
    size = extend_size_alignment(size=size,
alignment=self.OPTIONAL_HEADER.SectionAlignment)
    section = self.sections[-1]

```

```
section.Misc += size
section.Misc_VirtualSize += size
section.Misc_PhysicalAddress += size
section.SizeOfRawData += size
self.data_insert(section.PointerToRawData+section.Misc_VirtualSize-size,
"\x00"*size)
self.recount_SizeOfImage()
```